

סטודנטים

הפקולטה

לחנטריש

הרעיון היה גדול, גם אם לא חדש: דגניה רושצ'וק, סטודנטית באוניברסיטת ערב, שברה את השורות בצורה פראית, ניקדה את המילים — ועם המוצר המוגמר בידה פנתה לפרופיסורים ומומחי הספרות והשירה באוניברסיטה, לשמוע את חוות-דעתם על השיר המודרני שבידה. נגד המיזם. התוצאה היתה מהדרת — ומעלה הירחורים עצובים בקשר

איש לא שאל אותנו לאן אנו רוצים לנסוע, ומה אנו אוהבים לאכול, ואלו סיגרינות אנו מעדיפים לעשן. זרי שר חים קבלנו רק לעתים רחוקות — מקרובים וידידים. ועכשיו פתאום — כל הצלפים והן האלה... מי היה מאמין?

הקטע בעיתון — רן הפילוסוף

אף פעם איש לא שאל אותנו לאן אנו רוצים לנסוע, ומה אנו אוהבים לאכול, ואלו סיגרינות אנו מעדיפים לעשן. זרי שר חים קבלנו רק לעתים רחוקות — מקרובים וידידים. ועכשיו פתאום — כל הצלפים והן האלה... מי היה מאמין?

— שהפך לשיר — לא נפל בפח

לרמת השיר המודרני בישראל, והידע של הקשורים בו. תחילה פנתה דגניה לאלה שהבנת השיר רה היא מיקצועם. היא התחילה במנוחה גילבוע, מרצה בחוג-לספרות עברית, ואלה לדעתה על השיר.

"השיר נראה כשיר מרדני" ניתחה הי מרצה, "כתוב בידי משורר השייך לזרם השירה-הצעירה. אין זאת אומרת שהוא מוכרח להיות צעיר", דייקה מנוחה בפרי טים, "הוא יכול להיות גם בן 40. אך מפעמת בו תחושה בוטה של היסטגרות הנוער מן המימסד ומן החברה. מעט הקומוניקציה הנמצא בשיר, הוא דווקא במיסגרות הקרובות של הידידים."

הגברת גילבוע לא הסתפקה בגילו של המשורר, ביקשה לדייק גם בהתייחסות לאירוע שהביא את המשורר לכתיבה. לי דעתה מתייחס השיר למלחמה או לאובדן. "אולי אפילו למלחמת ששת-הימים. אותו הנוער שקודם לא התייחסו אליו, ניתחה, פתאום עכשיו מוקף זרי-פרחים ותשומת לב מרובה."

יפה ונריר. ד"ר יצחק בקר, אף הוא מרצה בחוג-לספרות, היה הוקר יותר בכי ביעותיו. "שיר יפה", אמר סתמית. כשי לחצה עליו המראיית, הוסיף, "טוב, אומר מה דעתי: השיר הוא טוב. בדרך כלל נדיר למצוא אצל המשוררים הצעירים שיר כזה." ניתן לשער כי הכתב, שפירסם את הידיעה בעיתון, ממנו פורבק השיר, לא יסאר אדיש למחאמה זו.

היו גם מרצים שניצלו מן הפח. המרצה אורציון ברתנא קבע כי השיר איננו מוצא-חן בעיניו, והו. פרופסור ישראל לויין נחלץ באלגנטיות באומר: "אינני יכול לענות על רגל אחת. אני חייב לענין בשיר ביתר תשומת-לב וכשאני לחוץ במון, מחר אני יוצא למילואים. אשמח להשתתף בשיר הבא."

אחרי הפרוסורים, נשאלו הסטודנטים לדעתם. אלה, נטו ברובם לייחס את השיר למשורר דויד אבינן דווקא. מובן שהם לא תכוננו להעליב. אחד התכוננים שלא התחמק, אך גם לא נפל בפח. היה ראש-החוג לפילוסופיה

יהודית, ד"ר יעקב לוינגר: "למרות שר הבנתי בשירה מועטת, אינני מסוגל בשום פנים להבין מדוע זה נחשב לשיר. לדעתי מובע כאן עניין טרוויאלי למדי, שהיה יכול להיות מובע בפרוזה רגילה." דם חדש. את התוצאות מעלות-הסומק של מיבצעה, פירסמה דגניה בגליון האחרון של יתוש, עיתון הסטודנטים של אוניברסיטת תל-אביב, שנקרא בעבר פרה קדושה, החליף, יחד עם שמו, גם את עורכיו — עובדה שלפחות בשלב ראשון הכניסה קצת דם חדש לעיתון, ואיתו, כמה רעיונות חדשים. אולם מה שהניא את דגניה למיבצעה, היתה בעיקר העובדה כי, כיום, כל פיהוק, שיהוק, וגיהוק, נחשבים לשירים מודרניים וליצירות בעלות ערך נצחי. זה הרגיו את העלמה, שיצאה לעשות משהו בנידון. גילויה, מן הסתם, ירגיוו כמה אנשים.

עיריות

ביצת קולומבוס

של עיריית חולון

מה עושה רשות ציבורית — כמו עיריית חולון למשל — כאשר מתברר לה שר מפרים את חוקיה? בימים עברו, היה התהליך חדי-משמעי, למרות שלא מקורי ביותר: העבריון היה מובא לדין. לא עוד. ימים חדשים, זמירות חדשות. כיום, יש סיתרון חדש לבעייה הישנה: משנים את החוק, כדי להתאים אותו לר דרישות העבריון. פינה ליקרים. לאחר שנות עמל וחסי כונות, הצליח סוף-סוף אשר עסל (27) לרכוש לעצמו דירה בחולון, עסל, סכנאי, נשויו פלוס שניים, שם את המיקדמה בידיו של הקבלן החולוני רחמן שאדי, סקר



דויד עסל

שיטת הפתקים פורחת

בקסדגות את תוכנית הבניין בו יגור, ברחוב גוש עציון מספר שלוש. בבניין היו צריכות להיות ארבע דירות. קומת הקרקע אמרה היתה להיות מיועדת למשחקי ילדים ולחניית מכוניות. כשנכנס עסל לדירה החדשה, הופתע למצוא בקומת הקרקע דירה נוספת. עסל פנה לקבלן שאדי, שאדי, מצידו, הודיע לו שאין זה עניינו, וכי קיבל את רשות העירייה לבנות בקומת הקרקע פתק בודד. הלך עסל אצל עיריית חולון. ביקש לראות את תיק הבית בו משרדו של ראש העיר, התברר, שלשאדי אין רשיון בנייה לקומת המרובה לעיר מת זאת, היה בחיק פתק האומר שניתנה לו רשות לבנות.

ביקש עסל הסברים לפתק המורד. לשווא. הדייר של קומת הקרקע הממזרית טען, שהעירייה הבטיחה לתת אישור בנייה לכל קבלן שיבנה עבורו בקומת קרקע. מאחר שאשתו ילדה, לעומת זאת, אמרו בעירייה לעסל שלא היו דברים מעולם. קרול דנציגר, מנהל מחלקת הבניה בעיריית חולון, אישר כי אכן לא ניתן רשיון לאותה קומת קרקע. "ומה אתם עומדים לעשות בעניין אר תה בנייה ללא רשיון?" דנציגר, לאחר מחשבה מעמיקה: "לש-נות את איזור הבניה, ולהתיר בנייתן של קומות קרקע."



תינוקת זו כיחעט נקברה חיים בקבר זה

היה זה לאחר שאביה של מירב, ויקטור, מת באופן פתאומי. אשתו החלימה כבר מהניתוח הקיסרי, טיפלה באהבה בתינוקת החמודה ובארי בעת ילידה האחרים, ויקטור, המשיך בעי בודתו בחברה להובלת-משאות, שם היה סדרן-עבודה. הוא עסק בוקר אחד בהכורי נת המשאיות, שיצאו אותו יום להובלות מבית-האריזה פרי-אור שבנתניה. שני ארי גוים מלאי-פרי חסמו את הדרך לאחת המשאיות, ויקטור, גבר שריירי וחסון, גיי גש לארגונים, הגיף את שניהם יחד על כתפו. משהו בתנופת ההרמה לא היה נכון, הגבר בן 35 נפל על האדמה מתפתל בכאבי-גב נוראים.

מספר אריה פרלשטיין, שהוא כיום ממיי לא-מקומו של ויקטור: "נסענו לבית-חולים חדרה, כשהכנסנו אותו לרופא-התורן הוא היה צועק מכאבים, שאלתי את הרופא מה יש לו, הרופא צחק וענה: חגידי לי, לאיזה יהודי אין הקטנטוס? חשבת שזה הגיוני, כי ויקטור היה הרבה שנים נהג. רוב הנהגים מקבלים עניינים עם הגב, הוא הפסיק לנהוג רק אחרי שנקטעה לו אצבע בתאונת-עבודה, ואו העבירה אותו ההנהלה לתפקיד של סדרן-עבודה. "הרופא התורן נתן לו משהו להרגעת הכאבים והחרנו אותו הביתה באותו מצב שהבאנו אותו. אני ידיד המשפחה כבר שנים, והייתי בא אליו לעיתים תכופות. כשראיתי שהוא ממשיך לסבול, החלטתי להביאו שוב לחדרה, הפעם כשראה אותו הרופא-התורן, אמר שצריך להעביר אותו

מירב הקמנה נולדה בזמל-רע. אימה ילדה אותה בבית-החולים חדרה כי ניתוח-קיסרי, היא היתה הצאצא החמישי במשפחתו של ויקטור כהן, והראשונה שנולדה בדרך זו. האב והאם הצעירים לא התרשמו במיור חד מן הצד ביש-המזל שבלידה. כווג צעיר, מדרוני, לא האמינו באמונות טפי לוח. אך היה מי שראה בלידה הקיסרית צדי דים אפלים. במשפחת כהן, שהיא בת לי-עדה הטריטוליסאית, יש הרבה קרובות, שכונות ודודות-זקנות, הנושאות עימן את אמונות הכישוף-השחור ומעשייה-שטן עוד מארץ מולדתן. בשיכון חכנס הנתנייתי, מקום מגוריה של המשפחה, החלו זקנות העדה מתלח-שות: יש לה כישוף לילדה, נכנס בה השטן, ירחם השם, הנת הסימן: היא ניס-תה להרוג את אמה יולדתה, לקרוע לה את הבטן.

כאב נוראי

מירב עצמה לא התרגשה מהלחישות, התפתחה לתינוקת בריאה ומקסימה. היא היתה בת שלוש חודשים, כאשר הלחישות סביבה התפתחו לזעקות היס-טריה, והידעוניות גזרו עליה פסק-דין נורא ואיום: לקבור אותה בחיים.